

Euroopa Ülemkogu

Brüssel, 29. märts 2017
(OR. en)

XT 20001/17

BXT 1

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Ühendkuningriigi teade vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 50

Delegatsioonidele edastatakse lisas Ühendkuningriigi peaministri 29. märtsi 2017. aasta kiri Euroopa Ülemkogu eesistujale.

10 DOWNING STREET

LONDON SW1A 2AA

PEAMINISTER

29. märts 2017

[Lugupeetud eesistuja Tusk]

Eelmise aasta 23. juunil hääletas Ühendkuningriigi rahvas Euroopa Liidust lahkumise poolt. Nagu ma olen varem öelnud, ei tähendanud see otsus, et me hülgame need väärtused, mida me üheskoos eurooplastena jagame. Samuti ei olnud see katse kahjustada Euroopa Liitu ega ülejäänud liikmesriike. Vastupidi – Ühendkuningriik soovib, et Euroopa Liit oleks edukas ja jõukas. Referendum oli hoopis hääletus eesmärgiga taastada meie riiklik enesemääramine, nii nagu meie seda näeme. Me lahkume Euroopa Liidust, kuid mitte Euroopast – ning me soovime jääda pühendunud partneriks ja liitlaseks oma sõpradele kogu meie maailmajaos.

Ühendkuningriigi parlament kinnitas märtsi alguses referendum tulemuse, hääletades mõlemas kojas selge ja veenva enamusega Euroopa Liitu käsitleva (väljaastumisest teatamise) seaduse eelnõu poolt. Parlament võttis eelnõu vastu 13. märtsil, see sai Tema Majesteedilt kuningannalt heakskiidu ning sellest sai 16. märtsil parlamentaarne seadus.

Sellest tulenevalt saadan täna selle kirja, et jõustada Ühendkuningriigi rahva demokraatlik otsus. Käesolevaga teavitan Euroopa Ülemkogu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 50 lõikele 2 Ühendkuningriigi kavatsusest Euroopa Liidust välja astuda. Lisaks, vastavalt juba nimetatud artikli 50 lõikele 2, nagu seda kohaldatakse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikliga 106a, teavitan käesolevaga Euroopa Ülemkogu Ühendkuningriigi kavatsusest astuda välja Euroopa Aatomienergiaühendusest. Selles kirjas esitatud viiteid Euroopa Liidule tuleks seetõttu tõlgendada ka viitena Euroopa Aatomienergiaühendusele.

Käesolevas kirjas esitatakse Tema Majesteedi valitsuse lähenemisviis aruteludele, mida me hakkame pidama Ühendkuningriigi Euroopa Liidust lahkumise üle ning tiheda ja erilise partnerluse üle, mida me loodame pärast lahkumist meie lähima sõbra ja naabri Euroopa Liiduga edendada. Me usume, et need eesmärgid ei ole mitte ainult Ühendkuningriigi, vaid ka Euroopa Liidu ja laiemalt kogu maailma huvides.

Nii Ühendkuningriigi kui ka Euroopa Liidu parimates huvides on see, et me kasutame eelseisvat protsessi nende eesmärkide saavutamiseks õiglaselt ja korrektselt ning viisil, mis tekitaks mõlema poole jaoks võimalikult vähe segadust. Me soovime olla kindlad, et Euroopa jääb tugevaks ja jõukaks ning suudab levitada oma väärtusi, täita maailmas juhtivat rolli ja kaitsta end julgeolekuohtude eest. Me soovime, et Ühendkuningriik osaleks täiel määral nende eesmärkide saavutamisel, kasutades selleks uut tihedat ja erilist partnerlust tugeva Euroopa Liiduga. Seetõttu usume, et koos meie Euroopa Liidust lahkumise tingimustega on vaja leppida kokku ka meie tulevase partnerluse tingimustes.

Valitsus soovib, et meie lähenemisviis aruteludele oleks ambitsioonikas, pakkudes nii Ühendkuningriigi ja Euroopa Liidu kui ka muude maailma riikide kodanikele ja ettevõtjatele võimalikult palju kindlustunnet nii vara kui võimalik.

Sooviksin pakkuda välja mõned põhimõtted, mis võivad aidata kujundada meie tulevasi arutelusid, kuid enne seda peaksin teavitama teid kodumaal Ühendkuningriigis toimuvast protsessist.

Ühendkuningriigis toimuv protsess

Nagu ma juba teatasin, esitab valitsus seaduseelnõu eesmärgiga tunnistada kehtetuks parlamentaarne seadus, 1972. aasta Euroopa ühenduste seadus, millega jõustatakse ELi õigus meie riigis. Kavandatava seadusega võetakse kehtiv Euroopa Liidu õigustik (*acquis*) tegelikult üle Ühendkuningriigi õigusesse, kui see on otstarbekas ja asjakohane. See tähendab kindlustunnet Ühendkuningriigi kodanikele ja kõigile neile Euroopa Liidust, kes Ühendkuningriigis ettevõtlusega tegelevad. Valitsus peab nõu selle üle, mil viisil me nimetatud seaduse kavandame ja rakendame, ning me avaldame homme valge raamatu. Peale selle kavatame esitada mitu muud seaduseelnõu, milles käsitletakse meie Euroopa Liidust lahkumisega seotud spetsiifilisi küsimusi, mille eesmärk on samuti tagada järjepidevus ja kindlustunne, eelkõige ettevõtjate jaoks. Loomulikult jätkame seni, kui oleme veel Euroopa Liidu liige, oma kohustuste täitmist liikmesriigina ning meie kavandatavad õigusaktid ei jõustu enne meie lahkumist.

Peame arutelude algusest lõpuni läbirääkimisi ühtse Ühendkuningriigina, võttes seda tehes nõuetekohaselt arvesse Ühendkuningriigi iga rahva ja piirkonna eriomaseid huve. Mis puudutab Ühendkuningriigile otsustusõiguse tagastamist, konsulteerime täiel määral, millised õigused peaksid jääma Westminsterile ning millised tuleks anda Šotimaale, Wales'ile ja Põhja-Iirimaale. Kuid valitsus eeldab, et selle protsessi tulemusena suureneb märkimisväärselt iga detsentraliseeritud administratsiooni otsustusõigus.

Ühendkuningriigi ja Euroopa Liidu vahelised läbirääkimised

Ühendkuningriik soovib leppida Euroopa Liiduga kokku tihedas ja erilises partnerluses, mis hõlmab nii majanduslikku kui ka julgeolekualast koostööd. Usume, et selle saavutamiseks on vaja koos meie EList lahkumise tingimustega leppida kokku ka meie tulevase partnerluse tingimustes.

Kui me aga peaksime Euroopa Liidust lahkuma ilma kokkuleppeta, eeldame vaikumisi seda, et meie kaubandussuhteid hakkavad reguleerima Maailma Kaubandusorganisatsiooni tingimused. Julgeoleku osas tähendaks kokkuleppele mittejõudmine seda, et meie koostöö kuritegevuse ja terrorismi vastase võitluse valdkonnas nõrgeneks. Sedalaadi stsenaariumi puhul tuleks nii Ühendkuningriik kui ka Euroopa Liit muidugi muutustega toime, kuid see ei ole tulemus, mida mõlemad pooled peaksid taotlema. Seetõttu peame tegema tõsist tööd selle nimel, et seda tulemust vältida.

Neil põhjustel soovime, et meil oleks võimalik leppida kokku tihedas ja erilises partnerluses, mis hõlmab nii majanduslikku kui ka julgeolekualast koostööd. Samuti soovime seda põhjusel, et me tahame etendada oma osa selle tagamisel, et Euroopa jääb tugevaks ja jõukaks ning suudab täita maailmas juhtivat rolli, levitades oma väärtusi ja kaitstes end julgeolekuohtude eest. Ning me soovime, et Ühendkuningriik osaleks täiel määral selles, et see tulevikuvision meie maailmajaos ellu viia.

Meie arutelude jaoks väljapakutavad põhimõtted

Peagi algavate arutelude ootuses sooviksin pakkuda välja mõned põhimõtted, milles me võiksime leppida kokku tagamaks, et läbirääkimiste protsess oleks võimalikult sujuv ja edukas.

- i. **Me peaksime omavahel suhtlema konstruktiivselt ja lugupidavalt, lojaalse koostöö vaimus.** Ühendkuningriigi peaministriks saamisest alates olen tähelepanelikult kuulanud Teid, samuti ELi valitsusjuhte ning Euroopa Komisjoni presidenti ja Euroopa Parlamendi presidenti. Seetõttu ei taotle Ühendkuningriik ühtse turu liikme staatust – me mõistame ja austame teie seisukohta, et ühtse turu neli vabadust on jagamatud ja nende puhul ei saa toimuda parimate palade väljanõppimist. Samuti mõistame, et Ühendkuningriigi EList lahkumisel on oma tagajärjed – me teame, et me ei saa enam mõjutada Euroopa majandust reguleerivaid eeskirju. Samuti teame, et Ühendkuningriigi ettevõtted peavad ELis kauplemise puhul järgima reegleid, mis on kokku lepitud institutsioonides, millesse me enam ei kuulu, täpselt nii nagu Ühendkuningriigi ettevõtted teevad muudel välismaistel turgudel.
- ii. **Me peaksime seadma alati esikohale oma kodanikud.** Algavad läbirääkimised saavad muidugi olema keerukad, kuid me peaksime meeles pidama, et meie kõneluste keskmes on meie kõikide kodanike huvid. Näiteks elab palju ülejäänud liikmesriikide kodanikke Ühendkuningriigis ja samuti elab palju Ühendkuningriigi kodanikke mujal Euroopa Liidus ning me peaksime püüdma jõuda nende õigustes varakult kokkuleppele.
- iii. **Me peaksime töötama ulatusliku kokkuleppe saavutamise nimel.** Me soovime leppida kokku Ühendkuningriigi ja ELi vahelises tihedas ja erilises partnerluses, mis hõlmab nii majanduslikku kui ka julgeolekualast koostööd. Me peame arutama, kuidas me leiame õiglase lahenduse Ühendkuningriigi kui lahkuva liikmesriigi õiguste ja kohustuste küsimusele kooskõlas õigusnormidega ning Ühendkuningriigi ja ELi jätkuva partnerluse vaimus. Kuid me usume, et koos meie EList lahkumise tingimustega on vaja leppida kokku ka meie tulevase partnerluse tingimustes.
- iv. **Me peaksime tegema koostööd segaduse minimeerimiseks ja võimalikult suure kindlustunde tagamiseks.** Nii Ühendkuningriigi ja ülejäänud 27 liikmesriigi kui ka muude maailma riikide investorid, ettevõtjad ja kodanikud tahavad, et neil oleks võimalik tulevikku planeerida. Ajal, mil meie praegusest suhtest saab meie tulevane partnerlus, saaksid nii Ühendkuningriigi kui ka ELi inimesed ja ettevõtted igasuguste järskude üleminekute ärahoidmiseks kasu rakendusperioodidest, selleks et kohaneda sujuvalt ja nõuetekohaselt uute kokkulepetega. Kui me lepime selles põhimõttes kokku protsessi algusjärgus, aitaks see mõlemal poolel ebavajalikku segadust minimeerida.

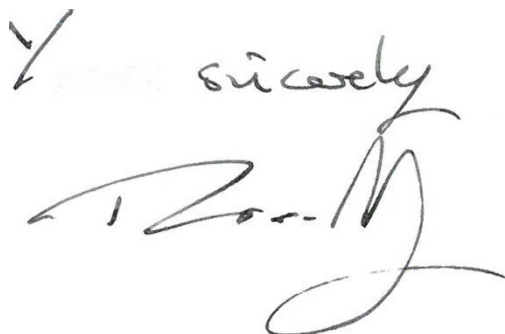
- v. **Me peaksime pöörama erilist tähelepanu Ühendkuningriigi ainulaadsele suhtele Iiri Vabariigiga ja Põhja-Iirimaa rahuprotsessi tähtsusele.** Iiri Vabariik on ainuke ELi liikmesriik, millel on Ühendkuningriigiga maismaapiir. Me soovime vältida range piirikontrolli taastamist kahe riigi vahel, samuti soovime seda, et meil oleks võimalik säilitada meievaheline ühine reisiipiirkond, ning tagada, et Ühendkuningriigi väljaastumine EList ei kahjusta Iiri Vabariiki. Samuti on meil oluline kohustus tagada, et meie tegevus ei seaks ohtu Põhja-Iirimaa rahuprotsessi, ja jätkata Belfasti kokkuleppe järgimist.
- vi. **Me peaksime alustama konkreetseid poliitikavaldkondi käsitlevaid tehnilisi kõnelusi niipea kui võimalik, kuid me peaksime seejuures seadma esikohale suurimad väljakutsed.** Esmane prioriteet on loomulikult leppida kokku kõrgetasemeline lähenemisviis meie väljaastumisest tulenevate küsimuste suhtes. Kuid samuti teeme ettepaneku sõlmida Ühendkuningriigi ja Euroopa Liidu vahel julge ja ambitsioonikas vabakaubandusleping. See peaks olema ulatuslikum ja ambitsioonikam kui kõik eelnevad sarnased lepingud, nii et see hõlmaks meie ühendatud majanduste jaoks väga tähtsaid sektoreid, nagu finantsteenused ja võrgutööstused. See nõuab üksikasjalikke tehnilisi kõnelusi, kuid kuna Ühendkuningriik on praegu ELi liikmesriik, siis on mõlemal poolel juba omavahel kokkusobivad reguleerivad raamistikud ja standardid. Seetõttu peaksime tähtsustama seda, kuidas me juhime oma reguleerivate raamistike arengut, et säilitada ausat ja avatud kaubandust võimaldav keskkond, ja kuidas me lahendame vaidlusi. Mis puudutab meievahelise partnerluse ulatust, seda nii majandus- kui ka julgeolekuküsimustes, siis esitavad minu ametnikud üksikasjalikud ettepanekud tiheda, ulatusliku ja dünaamilise koostöö kohta.
- vii. **Me peaksime jätkama koostööd meie ühiste Euroopa väärtuste edendamiseks ja kaitsmiseks.** Ehk vajab maailm just praegu rohkem kui ealeski varem Euroopa liberaalseid demokraatlikke väärtusi. Me tahame etendada oma osa selle tagamisel, et Euroopa jääb tugevaks ja jõukaks ning suudab täita maailmas juhtivat rolli, levitades oma väärtusi ja kaitstes end julgeolekuohtude eest.

Meie ees seisev ülesanne

Nagu ma ütlesin, soovib Ühendkuningriigi valitsus leppida kokku Ühendkuningriigi ja ELi vahelises tihedas ja erilises partnerluses, mis hõlmab nii majanduslikku kui ka julgeolekualast koostööd. Ajal, mil maailmakaubanduse kasv aeglustub ja paljudes maailma osades on näha märke proteksionistlikest suundumustest, on Euroopal kohustus seista vabakaubanduse eest, mis on kõigi meie kodanike huvides. Ka Euroopa julgeolek on praegu hapram kui kunagi varem pärast külma sõja lõppu. Meie kodanike jõukuse ja kaitsmise eesmärgil tehtava koostöö nõrgendamine oleks kulukas viga. Ühendkuningriigi eesmärgid seoses meie tulevase partnerlusega on endiselt needsamad, mille ma esitasin oma 17. jaanuaril Lancaster House'is peetud kõnes ning mis toodi välja pärast seda 2. veebruaril avaldatud valges raamatus.

Me tunnistame, et sellise ulatusliku kokkuleppe saavutamine aluslepingus sätestatud kaheaastase tähtaja jooksul, mis on ette nähtud väljaastumist käsitlevateks aruteludeks, saab olema keerukas. Kuid me usume, et koos meie ELi lahkumise tingimustega on vaja leppida kokku ka meie tulevase partnerluse tingimustes. Me alustame neid arutelusid ainulaadselt positsioonilt – suuresti vastavuses olevad õigusnormid, usaldus teineteise institutsioonide vastu ja aastakümnetepikkune koostöövaim. Just neil põhjustel ja seetõttu, et Ühendkuningriigi ja ELi vaheline tulevane partnerlus on mõlema poole jaoks sedavõrd tähtis, olen ma kindel, et kokkuleppele on võimalik jõuda aluslepingus sätestatud tähtaja jooksul.

Meie ees seisev ülesanne on väga raske, kuid see ei tohiks meile üle jõu käia. Euroopa Liidu institutsioonidel ja juhtidel on ju õnnestunud ühendada sõjast räsitud maailmajagu rahumeelsete rahvaste liiduks ning nad on toetanud diktatuurilt demokraatialle üleminekut. Ma tean, et suudame koos saavutada kokkuleppe Ühendkuningriigi kui lahkuva liikmesriigi õiguste ja kohustuste kohta, seades samas sisse tiheda ja erilise partnerluse, mille eesmärk on aidata suurendada meie maailmajao jõukust, julgeolekut ja ülemaailmset mõjukust.

Tema Ekstsellents hr Donald Tusk